

Innst. O. nr. 91

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra næringskomiteen

Ot.prp. nr. 85 (2008–2009)

Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i sjøloven (registrering og rettsvern for pant i skrog m.m.)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Bakgrunn for lovforslaget

Nærings- og handelsdepartementet legger med dette frem forslag til endringer i sjøloven om registrering og rettsvern for pant i skrog m.m. som bygges ved utenlandsk verft før ferdigstilling av skip ved norsk verft.

I praksis er det i dag svært vanlig at skip som bygges ved norske verft er basert på at skroget bygges ved et utenlandsk verft før det slepes til det norske verftet. Det er i dag ikke mulig å registrere pant i skroget før det er levert til det norske verftet, og det er fra enkelte hold etterlyst en lovendring som kan åpne for at en får registrert pantesikkerhet også i slepefasen.

Behovet for et skipsbyggingsregister er gjerne knyttet til bankenes behov for pantesikkerhet for sin finansiering, hvor panteretten registreres med rettsvernsvirkning. Dette ligger til grunn for dagens regler om registrering av skip under bygging. Behovet for rettighetsregistrering med rettsvernsvirkning vil være det samme for skrog, eller andre deler til skip, som bygges i utlandet før det fraktes til norsk verft for ferdigstilling av skipet.

Forslag om endringer i sjøloven om rettsvern for pant i skrog m.m. som bygges ved utenlandsk verft før ferdigstilling ved norsk verft, ble sendt på høring 19. november 2008. Frist for uttalelse til forslaget var 1. januar 2009.

1.2 Departementets vurdering

1.2.1 Omfang

I høringsbrevet ble det uttalt at gjeldende regel i § 43 første og annet ledd inkluderer skrog, hovedmaskineri til skipet og større seksjoner av skipet. Dette taler for å velge samme løsning for det som ennå ikke er ankommet norsk verft.

Det ble fra høringsinstansene uttrykt bred støtte til at alle de nevnte komponenter skal omfattes av registreringen og pantet. Det ble blant annet fremhevet at verdien av hovedmaskineri kan komme opp i tilsvarende verdi som selve skroget.

Nærings- og handelsdepartementet slutter seg til høringsinstansenes syn.

1.2.2 Rettsvernsvirkning

I høringsbrevet ble det vist til at det i dag ikke kreves mottatt slettelserklæring for skrog fra utlandet som er ankommet norsk verft. Det ble stilt spørsmål om en ønsker samme løsning for skrog i slepefasen, eller om det bør innføres krav om slettelserklæring eller annen dokumentasjon. Videre ble det reist spørsmål om rettsvern for pant i skrog under slep skal gjøres avhengig av at slettingsdokument og adkomstdokument skal være godkjent og arkivert ved Skipsregistrene

I lys av høringsrunden, er det departementets vurdering at et krav om slettelserklæring normalt ville vært den beste løsningen, men at en for denne aktuelle situasjonen bør velge en annen løsning. Som understreket av flere høringsinstanser, er det upraktisk å kreve slettelserklæring, noe som også ville kunne redusere betydningen av lovendringen. Leveringstidspunktet kan på sin side normalt dokumenteres og denne løsningen vil være i tråd med gjeldende praksis. Departementet foreslår derfor at det ikke stilles krav om slettelserklæring.

test, men partene anbefales fortsatt å innhente slettedokumentasjon fra utenlandsk register.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

En lovendring som antydnet ovenfor antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av vesentlig betydning for Skipsregistrene. Registreringsprosedyrene og oppgavene vil bli de samme, ettersom registrering som hovedregel allereide vil være foretatt som kontraktsregistrering.

Lovforslaget antas ikke å medføre noen økonomiske eller administrative konsekvenser for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) eller Eksportfinans. GIEK tar ikke dokumentasjonsrisiko, og arbeidet med gjennomføring av dokumentasjon ligger på deres garantimottaker som er byggelånsbanken. En endring vil bedre posisjonen for byggelånsbanker, og dermed også for GIEK.

For næringen legger departementet til grunn at en endring som antydnet kun vil ha positive konsekvenser.

For å oppnå en best mulig effekt av lovforslaget vil departementet legge opp til en så rask ikrafttredelse som mulig, noe som tidligst kan skje 1. juli 2009.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frøde Kieland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbeek Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, fra Senterpartiet, lederen Ola Borten Moe, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til at Regjeringen i Ot.prp. nr. 85 (2008–2009) foreslår å endre sjøloven slik at det blir anledning til å ta pant i skrog, større seksjoner av skrog og hovedmaskineri som bygges ved utenlandske verft før skrogene slepes til Norge og ferdigstilles ved norske verft.

Komiteen viser til at store deler av norsk skipsbygging baseres på utenlandsk bygde skrog som utstyres og ferdigstilles ved norske verft. I dag er det ikke mulig å kreve pant i skroget før det er overlevert til det norske verftet. Den foreslåtte lovendringen vil

åpne for at det kan registreres pantesikkerhet også i slepefasen.

Komiteen har merket seg at det her står om store verdier og at usikkerhet om pantesituasjonen under slep av skrog til Norge, faktisk utgjør en betydelig risiko for finansinstitusjonene. Den foreslåtte lovendringen vil derfor også bedre situasjonen for byggelånsbankene.

Komiteen viser for øvrig til at Norge som ett av fire land har sluttet seg til Skipsbyggingskonvensjonen. Denne konvensjonen har aldri trådt i kraft. Det er likevel uheldig at Norge har et regelverk som ikke er i samsvar med en konvensjon vi har sluttet oss til. Komiteen er derfor enig i at vår tilslutning til denne traktaten sies opp.

Komiteen har ellers ikke merknader og slutter seg til Regjeringens forslag.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i sjøloven (registrering og rettsvern for pant i skrog m.m.)

I

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) gjøres følgende endringer:

§ 31 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Slik registrering av skip omfatter også skrog, større seksjoner av skrog eller hovedmaskineri bygget ved verksted utenfor riket dersom levering fra det utenlandske verkstedet har funnet sted.

Nåværende annet, tredje og fjerde punktum blir nytt tredje, fjerde og femte punktum.

§ 43 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Det samme gjelder dersom skroget, større seksjoner av skroget eller hovedmaskineri bygges ved et utenlandsk verksted og levering fra det utenlandske verkstedet har funnet sted.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i næringskomiteen, den 2. juni 2009

Ola Borten Moe
leder

Steinar Gullvåg
ordfører